

PRVO POGLAVLJE

NELLIE NIJE ZNALA zbog čega se probudila. A kad je otvorila oči, neka žena u njezinoj bijeloj, čipkanoj vjenčanici, stajala je uz krevet i gledala u nju.

Nellie je prestravljeno kriknula i zgrabila bejzbolsku palicu naslonjenu na noćni ormarić. Zatim su joj se oči priviknule na polumrak u svitanju, a luđačko kucanje srca umirilo.

Nervozno se nasmijala shvativši da nije ugrožena. Pričinilo joj se, to je samo njezina vjenčanica omotana u najlon, obješena na vratima ormara, ondje ju je jučer ostavila nakon što ju je kupila u butiku za mladenke. Uski gornji dio i zvonasti donji dio haljine ispunjeni su zgužvanim papirom kako bi zadržala oblik. Nellie je legla na krevet. Kad joj se disanje umirilo, pogledala je digitalnu budilicu na noćnom ormariću. Opet je prerano.

Protegnula se i lijevom rukom ugasila budilicu prije nego što je zazvonila. Osjetila je težinu dijamantnog zaručničkog prstena koji je dobila od Richarda, kao da je strano tijelo.

Već u djetinjstvu Nellie nije mogla mirno zaspati. Njezina majka nije imala strpljenja za preduge rituale prije spavanja pa joj je otac nježno masirao leđa i tiho govorio nadvijen nad njezinom spavaćicom. *Volim te* ili *Ti si jedinstvena i posebna*, napisao bi u

poruci, a ona bi trebala pogoditi što je napisao. Katkad je crtao krugove, zvijezde i trokute — dok se njezini roditelji nisu razveli, a on otišao kad je ona imala devet godina. Nakon toga ležala je sama u velikoj postelji ispod popluna s ružičastim i ljubičastim prugama i zurila u mrlju od vode na stropu.

Kad bi konačno zadrijemala, najčešće je utonula u dubok san koji bi potrajao sedam ili osam sati — spavala je čvrsto i bez snova te ju je majka ponekad morala protresti kako bi je probudila.

Međutim, to se naglo promijenilo nakon one noći u listopadu na zadnjoj godini studija.

Nesanica se pogoršala, zaspala bi u intervalima jasnih snova i naglo se budila. Jednom se spustila na doručak u blagovaonicu kuće koju je dijelila sa studenticama, a njezine cure iz sestrinstva Hi Omega rekle su joj da je buncala u snu. Nellie je odmahнула rukom: »Pod stresom sam zbog završnih ispita. Kažu da je najgori ispit iz statistike u psihologiji.« Zatim je krenula natočiti kavu.

Nakon toga prisilila se da ode studentskoj psihologinji. Žena se zaista trudila i nagovarala ju, ali Nellie nije mogla govoriti o onoj toploj noći na početku jeseni, koja je započela s bocama votke i smijehom, a završila s policijskim sirenama i očajanjem. Nellie je dvaput bila kod terapeutkinje, a onda je otkazala treću sesiju i nije se vratila.

Nellie je Richardu pričala neke pojedinosti kad se probudila iz jedne od noćnih mora, a on ju je čvrsto zagrlio i dubokim glasom tiho šaputao na uho: »Ovdje sam, mala. Sa mnom si zaštićena.« Umirila se priljubljena uz njega te je shvatila da cijeli život žudi za sigurnošću, pa i prije onog događaja. Ležeći uz Richarda, Nellie je konačno uspjela utonuti u nemiran san. Kao da se učvrstilo tlo koje je pod njom podrhtavalo.

Međutim, Nellie je sinoć bila sama u svom starom stanu u prizemlju. Richard je na poslovnom putu u Chicagu, a njezina najbolja prijateljica i cimerica, Samantha, prenoćila je kod još jednog novog dečka. Kroz zidove je prodiralo brujanje New Yorka: trubljenje automobila, povici, lavež pasa... Iako Upper East Side ima najnižu stopu kriminala u ovom dijelu grada, na prozorima su

čelične rešetke, tri brave osiguravaju vrata, uključivši onu golemu, koju je Nellie postavila kad se uselila u stan. A ipak, prije spavanja morala je popiti još jednu čašu bijelog vina.

Nellie je protrljala snene oči i polako ustala iz kreveta. Zaogrнула se kućnim haljetkom od frotira i opet pogledala svoju haljinu, upitavši se treba li raščistiti maleni ormar kako bi je spremila. Ali, vjenčanica je raskošna. U butiku za mladenke, okružena lepršavim vjenčanicama sa šljokicama, doimala se elegantno i jednostavno, kao punda usred visokih natapiranih frizura. A pokraj razbacane odjeće i klimave police za knjige u prenatrpanoj spavaćoj sobi, neugodno se doima kao kostim neke Disneyjeve princeze.

Sad je prekasno da je vrati. Ubrzo će se vjenčati, a sve pojedivosti su dogovorene, pa i ukras na vrhu torte — figurice mladenke plavuše i njezina naočitog mladoženje, zamrznuti u trenutku savršenstva.

»Uh, oni baš izgledaju kao vas dvoje«, rekla je Samantha kad joj je Nellie pokazala fotografiju starinskih porculanskih figurica koju je Richard poslao e-mailom. Ukras je pripadao njegovim roditeljima, a Richard ga je pronašao u podrumskoj ostavi svoje zgrade nakon što ju je zaprosio. Sam se namrštila. »Je li ti ikad palo na pamet da je on previše dobar da bi bio stvaran?«

Richard je uspješan burzovni mešetar, ima trideset šest godina, devet godina je stariji od Nellie. Vitak je i snažan, uvijek se osmjehuje i ima duboke plave oči.

Na prvom spoju odveo ju je u francuski restoran i sa *sommeli-erom* znalački raspravljao o bijelim vinima. Na drugom spoju, jedne snježne subote, rekao joj se da se toplo odjene i donio svijetlozelene plastične sanjke. »Znam gdje je najbolji spust u Central Parku«, rekao je.

Nosio je pohabane traperice, koje su mu dobro pristajale, baš kao i odijela krojena po mjeri.

Nellie se nije našalila kad je na Samanthino pitanje rekla: »Gotovo svaki dan.«

Nellie je opet zijejnula spuštajući se niz sedam stuba u malu kuhinju. Stajala je bosa na hladnom linoleumu. Upalila je svjetlo na stropu i zamijetila da je Sam — opet — ostavila otvorenu teglu s medom nakon što je zasladila čaj. Gusta tekućina klizila je po tegli, a žohar se koprcao u ljepljivoj lokvici jantarne boje. I nakon dugogodišnjeg stanovanja na Manhattanu prizor je neugodan. Nellie je iz sudopera uzela neopranu Saminu šalicu i poklopila žohara. *Neka se ona pobrine za njega*, pomislila je. Dok je čekala da zakuha voda za kavu, otvorila je prijenosno računalo i provjerila e-mailove — kupon trgovine Gap; njezina majka, koja je očito postala vegetarijanka, pita Nellie neka se pobrine za bezmesna jela na svadbenoj večeri; opomena o neplaćenom računu.

Nellie je natočila kavu u šalicu ukrašenu srcima s natpisom *Najbolja odgajateljica na svijetu* — ona i Samantha, s kojom predaje pripremnju nastavu u predškolskom obrazovnom centru »Ljestve učenja«, imaju desetak tih šalica naguranih u kuhinjski ormarić — i otpila velik gutljaj. Danas ima deset zakazanih roditeljskih sastanaka u svojoj grupi trogodišnjaka. Bez kofeina, zacijelo bi zadrijemala u »zadnjoj klupi«, a mora biti pozorna. Prvi su Porterovi, koji su se nedavno bunili, zbog toga što se u njezinoj grupi ne koristi kreativnom metodom poučavanja u stilu Spikea Jonza. Predložili su neka se umjesto velikom kućicom za lutke koristi golemim indijanskim šatorom i poslali link trgovine Land of Nod u kojoj se ti šatori prodaju za 229 dolara.

Kad je odlučila useliti se k Richardu, Nellie je znala da će joj Porterovi nedostajati koliko i žohari. Pogledala je Samanthinu šalicu i, natjerana osjećajem krivnje, papirnatim ubrusom brzo pokupila bubu bacivši je u zahodsku školjku.

Njezin je mobitel zazvonio kad je otvorila vodu u tuš-kabini. Omotala se ručnikom, pohitala u spavaću sobu i uzela torbicu. Ali, mobitel nije bio ondje. Nellie ga uvijek negdje zametne. Pronašla ga je ispod popluna.

»Halo?«

Nije bilo odgovora.

Broj je zaštićen, a zatim se na zaslonu pojavila obavijest o

govornoj poruci. Pritisnula je gumb kako bi preslušala poruku, a jedino je začula prigušeno i pravilno disanje.

Neka marketinška služba, pomislila je i bacila mobitel na krevet. Ništa naročito. Opet se bespotrebno uzrujala. Naprosto je prenapeta. Uostalom, u sljedećim tjednima mora se spakirati i pospremiti stan, preseliti k Richardu i s buketom bijelih ruža krenuti u novi život. Promjena je uvijek naporna, a sada je očekuju velike promjene u životu.

A ipak, to je bio treći poziv u protekla tri tjedna.

Pogledala je prema ulaznim vratima, koja su zakračunata.

Pošla je u kupaonicu, a zatim se osvrnula i uzela mobitel. Mobitel je odložila u umivaonik, zaključala vrata, prebacila ručnik preko držača i stala ispod tuša. Poskočila je kad ju je zapljusnula hladna voda, pa je odvrnula toplu vodu kako bi prilagodila temperaturu i zatim je protrljala nadlaktice.

Para je ispunila maleni prostor, a voda je tekla po njezinim ramenima i leđima. Nakon vjenčanja promijenit će prezime pa bi mogla promijeniti i broj telefona.

Odjenula je lanenu haljinu i počela nanositi maskaru na trepavice — šminkala se i nosila probranu odjeću samo na sastancima s roditeljima i na svečanosti na završetku predškolskog odgoja — kad je mobitel zazvonio, a zvuk glasno odjeknuo u porculanskom umivaoniku. Trgnula se i nehotice povukla četkicu maskare naviše, ostavivši crni trag pokraj obrve.

Na zaslonu mobitela ugledala je Richardov SMS:

Jedva čekam da te vidim večeras, ljepotice. Brojim minute. Volim te.

Zurila je u poruku svog zaručnika, a napetost koju je osjećala cijelo jutro konačno je popustila. *Volim te*, odgovorila mu je.

Večeras će s njim razgovarati o misterioznim telefonskim pozivima. Richard će joj natočiti vino, a ona će držati noge u njegovu krilu dok budu razgovarali. Možda će smisliti kako da uđu u trag zaštićenom broju. Dovršila je šminkanje i dotjerivanje, uzela tešku torbicu i izašla van u ugodan i sunčan proljetni dan.

DRUGO POGLAVLJE

PROBUDIO ME JE pisak čajnika tete Charlotte. Blaga sunčeva svjetlost probila se kroz rebrenice, ostavljajući pruge po mom tijelu, a ležala sam sklupčana na boku. Zar je već svanulo? Nakon što sam mjesecima sama spavala u velikom krevetu — ne u kraljevskom koji sam nekoć dijelila s Richardom — i dalje uvijek spavam na lijevoj strani kreveta. Plahte na kojima ležim su hladne. Ostavila sam mjesto za duha.

Jutro je najgori dio dana zbog toga što mi je glava, zakratko, bistra. Odogoda je vrlo okrutna. Ležim pod starinskim poplunom i osjećam se kao da me je golemo breme prikucalo na krevet.

Richard je sada zacijelo s lijepom mladom curom koja me je zamijenila, netremice je gleda dubokim plavim očima i miluje po obrazu. Katkad kao da čujem one umilne riječi koje je meni šaptao.

Obožavam te. Sa mnom ćeš biti presretna. Ti si mi sve na svijetu.

Srce mi se cijepa i svaki je otkucaj bolan. *Duboko diši*, govorim sebi. Ne pomaže. Nikad ne pomaže.

Kad promatram ženu zbog koje me je Richard napustio, uvijek me začudi njezina blagost i nevinost. Takva sam i ja bila kad

sam upoznala Richarda, kad me je milovao po licu, kao da sam nježan cvijet, a on se pribojava da će me oštetiti.

Tijekom tih prvih, plahih mjeseci, katkad sam imala dojam kao da su naši dani — kao i *on* — unaprijed napisani. Ali nije bilo važno. Richard je bio dobar, privlačan i uspješan. Odmah sam se zaljubila u njega. I nikad nisam posumnjala u njegovu ljubav prema meni.

Međutim, sad me je odbacio. Iselila sam se iz velike kuće u kolonijalnom stilu s četiri spavaće sobe, natkrivenim ulazom i bujnim travnjakom. Dok smo bili u braku, tri spavaće sobe bile su prazne, ali spremačica ih je ipak čistila svaki tjedan. Uvijek sam pronalazila izgovor da odem van kad bi se na vratima pojavila spremačica.

Zavijanje sirene ambulantanhi kola, koje se čuje i na dvanaestom katu, naposljetku me je natjeralo da ustanem iz kreveta. Istuširala sam se i isfenirala kosu, zamijetivši da bih trebala obnoviti boju. Uzela sam kutiju s bojom za kosu ispod umivaonika kako bih se podsjetila da večeras obojim kosu. Nekad sam plaćala — ne, Richard je plaćao — stotine dolara za šišanje i bojenje kose.

Otvorila sam antiknu komodu koju je teta Charlotte kupila na buvljaku i sama je obnovila. Nekad sam imala ormar koji je bio veći od sobe u kojoj sada spavam. Nizovi haljina složenih po boji i godišnjim dobima. Hrpe dizajnerskih traperica u raznim nijansama izbljedjelosti. Veste od kašmira stvorile su dugu uz cijeli zid.

Nikad nisam marila za te stvari. Najčešće sam nosila tajice i široke veste. Obrnula sam pravila i sređivala se prije nego što bi Richard došao kući.

A sada sam sretna zbog toga što sam sa sobom ponijela nekoliko kofera najbolje odjeće kad mi je Richard rekao da napustim naš dom u Westchesteru. Radim kao prodavačica na odjelu dizajnerske odjeće na trećem katu robne kuće Saks i ovisim o postotku od prodaje, pa je od presudne važnosti da na radnom mjestu ostavim dojam uspješne osobe. Zurim u haljine složene u komodi pa vojničkom preciznošću biram golublje sivu haljinu Chanel. Jedan

od gumba je oštećen i razlabavio se kad sam prošli put, u nekom drugom životu, nosila ovu haljinu. Ne moram stati na vagu da znam kako sam previše smršavjela. Visoka sam 167 cm, pa moram nositi stare haljine.

Ušla sam u kuhinju, u kojoj je teta Charlotte jela grčki jogurt sa svježim borovicama, poljubila je, a njezin je obraz bio mek kao puder.

»Vanessa. Jesi li dobro spavala?«

»Jesam«, slagala sam.

Ona stoji naslonjena na pult, bosa je, u širokoj trenirci, ima naočale i između zalogaja sastavlja popis namirnica za kupnju na poledini stare omotnice. Za tetu Charlotte kretanje je ključ emotivnog zdravlja. Uvijek me nagovara da pođem s njom u šetnju SoHoom, na predavanje o umjetnosti u Y, na filmsku projekciju u Lincoln Centru... ali shvatila sam da mi aktivnosti neće pomoći. Uostalom, opsesivne misli slijede vas posvuda.

Gricnula sam tost od integralnog brašna, a u torbu sam spremila jabuku i proteinsku pločicu, koju ću pojesti za užinu. Znam da je teti Charlotti laknulo otkad sam našla posao, ne samo zbog toga što se čini da se konačno oporavljam. Narušila sam njezin životni stil; ona je navikla jutro provoditi u svom proširenom ateljeu, maljati guste uljane boje po platnu i stvarati svjetove iz mašte, koji su mnogo ljepši od svijeta u kojem živimo. Ali, nikad se nije žalila. Kad sam bila djevojčica a mami su bili potrebni, kako sam ih nazvala, »dani ugašenih svjetala«, nazvala bih tetu Charlottu, maminu stariju sestru. Samo sam trebala šapnuti: »Ona se opet odmara«, a teta bi odmah došla, odložila torbu sa spavaćicom na pod, ispružila ruke umrljane bojom i zagrlila me, a mirisala je po lanenom ulju i lavandi. Nije imala djece te je mogla voditi život kakav je htjela. Imala sam neizmjernu sreću što mi se posvećivala kad mi je bila najpotrebnija.

»Sir... kruške...« mrmrljala je teta Charlotte dok je kitnjastim rukopisom zapisivala što treba kupiti. Sijedu kosu skupila je u neurednu punđu, a raspored stvari na pultu — svijetloplava staklena zdjela, kvrgava ljubičasta šalica, srebrna žlica — doimao se

kao nadahnuće za slikanje mrtve prirode. Njezin trosobni stan je prostran, jer su ga teta Charlotte i tetak Beau, koji je umro prije mnogo godina, kupili prije naglog porasta cijena nekretnina, a odiše atmosferom šašave stare seoske kuće. Drveni pod je nakrivljen i škripi, svaka soba oličena je u drugu boju — tamnožuta, smaragdno zelena, svijetlozelena.

»I večeras imaš goste?« upitala sam, a ona je kimnula.

Otkad živim s njom, često sam u njezinu dnevnom boravku viđala grupe studenata, kao i kritičare umjetnosti iz *New York Timesa* u društvu s galeristima. »Donijet ću vino na povratku s posla«, predložila sam. Bitno je da teta Charlotte ne pomisli da je opterećujem. Nemam nikoga osim nje.

Promiješala sam kavu i pomislila kuha li Richard kavu svojoj novoj dragoj i donosi je u krevet, a ona leži pospana i utopljena ispod skupog popluna, koji smo nekad mi dijelili. S Richardom sam često ujutro vodila ljubav. »Što god se dogodi do kraja dana, barem smo ovo učinili«, govorio je. Želudac mi se zgrčio te sam odgurnula tost. Pogledala sam na svoj ručni sat Cartier Tank, Richardov poklon za petu godišnjicu braka, i prešla prstom po glatkom zlatnom kućištu.

Još uvijek se sjećam kako mi je bio podigao ruku i zatim stavio sat na zapešće. Katkad sam uvjeren da na svojoj odjeći, iako je bila na kemijskom čišćenju, njušim miris limuna sapuna L'Occitane, kojim se on koristio. Kao da je uvijek povezan sa mnom, blizak i neulovljiv kao sjena.

»Mislim da bi ti dobro došlo da nam se večeras pridružiš.«

Trebalo mi je nekoliko trenutaka da se priberem. »Možda«, rekla sam, a znala sam da neću. Teta Charlotte se snuždila; zacijelo je shvatila da razmišljam o Richardu. Ona smatra da on ganja mlade djevojke, a mene je odbacio kao što to čine mnogi muškarci. Ona smatra da sam žrtva, još jedna žena otpisana na početku srednje dobi.

Sučut bi u trenutku nestala da je znala koju sam ulogu imala u raspadu našeg braka.

»Moram juriti«, rekla sam. »Javi mi ako ti nešto ureba iz trgovine.«

Prije samo mjesec dana pronašla sam posao, a već su me dva-put upozorili da kasnim. Moram pronaći bolji način da zaspim, jer od tableta koje mi je moja liječnica prepisala ujutro sam užasno usporena. Nisam radila gotovo deset godina. Ako izgubim ovaj posao, tko će me zaposliti?

Prebacila sam tešku torbu preko ramena, u koju sam stavila svoje gotovo nenošene cipele Jimmy Choo, pričvrstila čičak na izlizanim Nike tenisicama i stavila slušalice. Dok hodam do pedeset ulica udaljenog Saksa, slušam psihološke rasprave o tuđim opsesijama pa nakratko zaboravim na svoje.

Zavaralo me je prigušeno sunce koje sam ugledala kad sam se probudila te sam pomislila da je vani toplo. Pogurila sam se na hladnom vjetru kasnog proljeća i ubrzala korak na ruti od Upper West Sidea do Midtown Manhattana.

Moj prvi kupac bila je investicijska bankarica, koja se predstavila kao Nancy. Naporno radi, rekla je, ali jutrošnji sastanak neočekivano je otkazan. Niska rasta, razmaknutih očiju, kratko podšišana, a zbog dječачke građe pronaći odjeću za nju bio je pravi izazov. Sa zadovoljstvom sam se posvetila mušteriji.

»Moram se doimati nadmoćno, jer me inače neće ozbiljno shvaćati«, rekla je. »Hoću reći, pogledajte me. Još uvijek provjeravaju jesam li punoljetna!«

Kad sam je ljubazno odvela dalje od sivog kostima, zamijetila sam da grize nokte. Zapazila je moj pogled te je brzo utrpala ruke u džepove sakoa. Upitala sam se koliko će dugo izdržati na svom radnom mjestu. Možda će pronaći drugi posao, možda u uslužnim djelatnostima, bavit će se okolišem ili pravima djece, a naposljetku će je obaveze shrvati.

Uzela sam usku suknju i svilenu bluzu s uzorkom. »Možda nešto svijetlih boja?« predložila sam.

Dok smo hodale po odjelu, ona je brbljala o gradskoj bicikli-

stičkoj utrci, kako se nada da će se natjecati premda nije trenirala, o spojevima s nepoznatim muškarcima koje joj njezine kolegice žele organizirati. Uzela sam druge komade robe i krajičkom oka odmjerila njezin stas i ten.

A zatim sam ugledala crno-bijelu haljinu Alexandera McQueen-a s cvjetnim uzrokom i stala kao ukopana. Pomilovala sam tkaninu, a srce mi je brže kucalo.

»Lijepa je«, rekla je Nancy.

Sklopila sam oči i prisjetila se one večeri kad sam nosila haljinu koja je praktički bila ista kao i ova ovdje.

Richard se vratio kući noseći veliku bijelu kutiju s crvenom mašnom. »Nosi je večeras«, rekao je kad sam odjenula haljinu. »Izgledaš fantastično.« Pijuckali smo šampanjac na dobrotvornom balu Alvina Aileyja i smijali se s njegovim kolegama. Stavio je ruku na moja leđa. »Zaboravi večeru«, šapnuo mi je na uho. »Idemo kući.«

»Jeste li dobro?« upitala je Nancy.

»Dobro sam«, rekla sam, a grlo mi se stegnulo. »Ova vam haljina ne bi dobro pristajala.«

Nancy se iznenadila pa sam shvatila da sam bila gruba.

»Ova.« Uzela sam usku haljinu klasičnog kroja boje rajčice.

Krenula sam prema svlačionici noseći haljine na rukama. »Mislim da bi za početak ovo bilo dovoljno.«

Objesila sam odjeću na prečku i razmislila po kojem bi ih redoslijedu trebala isprobati, pa sam na prvo mjesto stavila sako svijetle boje, koji se uklapa uz njezin maslinasti ten. Naučila sam da je najbolje započeti sa sakoima, zbog toga što se mušterije ne moraju svući kako bi ih isprobale.

Uzela sam najlonke i cipele s visokom potpeticom kako bi bolje ocijenila suknje i haljine i zamijenila veličinu nekih odjevnih predmeta. Nancy je naposljetku kupila sako, dvije haljine — uključivši onu crvenu — i kostim. Nazvala sam krojačnicu da porube suknju kostima i ispričala se, rekavši Nancy da idem naplatiti njezinu robu.

A umjesto toga vratila sam se crno-bijeloj haljini. Na vješalici su tri takve haljine. Uzela sam ih i odnijela u skladište, sakrivši ih iza oštećenih odjevnih predmeta.

Vratila sam se s kreditnom karticom koju mi je Nancy dala, a ona je upravo odjenula svoju odjeću.

»Hvala vam«, rekla je Nancy. »Nikad ne bih odabrala ovu robu, a sada jedva čekam da je nosim.«

U ovome zaista uživam na svom radnom mjestu — da moje mušterije budu zadovoljne. Većina žena, kad isprobava odjeću i troše novac, pita se: *Izgledam li debelo? Jesam li ovo zaslužila? Jesam li ovo ja?* Dobro poznajem njihove dvojbe zbog toga što sam često bila u svlačionici i razmišljala kako bih trebala izgledati.

Navukla sam zaštitni najlon preko Nancyne nove odjeće i predala joj robu te sam pomislila nije li teta Charlotte u pravu. Ako se nastavim kretati, možda će i moje misli naposljetku slijediti inerciju mog tijela.

Kad je Nancy otišla, poslužila sam nekoliko mušterija i zatim pošla u svlačionicu da uzmem odjeću koja nije kupljena. Dok sam namještala odjeću na vješalicama, čula sam dvije žene kako razgovaraju u susjednim svlačionicama.

»Uh, ova haljina Alaïa grozno izgleda. Napuhana sam. Znam da mi je konobarica slagala kad je rekla da u umaku od soje nema soli.«

Odmah sam prepoznala južnjački naglasak: Hillary Searles, supruga Georgea Searlesa, Richardova kolege. U ono vrijeme s Hillary sam bila na bezbroj večera i poslovnih događanja. Morala sam slušati njezine opservacije o javnim i privatnim školama, prednostima i manama ove i one dijete, ljetovanju na Karibima ili na talijanskoj obali. Danas ju ne mogu slušati.

»Ju-huu! Je li prodavačica u blizini? Trebaju nam i druge veličine«, začuo se povik.

Vrata svlačionice naglo su se otvorila te sam ugledala neku ženu. Izgledala je baš kao Hillary, imala je iste riđe uvojke, pa je zacijelo njezina sestra. »Gospođice. Možete li nam pomoći? Čini se da su druge prodavačice nekamo nestale.«

Prije nego što sam odgovorila, bljesnula je narančasta haljina, a uvredljiva Alaia prebačena je preko vrata svlačionice. »Imate li ovu haljinu broj četrdeset dva?«

Ako Hillary potroši 1.300 dolara na haljinu, zbog svog postotka otpjet ću sva njezina zapitkivanja.

»Pogledat ću«, rekla sam. »Ali, Alaia nije baš najzahvalnija marka, bez obzira na to što se objedovali... Za svaki slučaj, donijet ću vam i broj četrdeset četiri.«

»Ovaj mi je glas poznat.« Hillary je provirila iz svlačionice, skrivajući stas nadut od soli iza vrata. Povikala je, pa sam se morala pomučiti da ne pobjegnem kad me je ugledala. »Što radiš ovdje?«

»Hill, s kim razgovaraš?« ubacila se u razgovor njezina sestra.

»Vanessa je stara prijateljica. Udana je — uh, bila je udana — za jednog od Georgeovih partnera.« Kad se pojavila, čvrsto me je zagrlila i istodobno me uronila u oblak svog cvjetnog parfema.

»Promijenila si se! Što je s tobom?« Podbočila se, a ja sam se prisilila otpjeti njezin ispitivački pogled. »Za početak, ti mala curice, strašno si mršava. Na tebi bi haljina Alaia sjajno izgledala. Dakle, sada ovdje radiš?«

»Da. Drago mi je što te vidim...«

Nikad mi nije bilo draže što je zvonjava mobitela prekinula razgovor. »Halo?« cvrkutala je Hillary. »Što? Vrućica? Jeste li sigurni? Prisjetite se da vas je prošli put nasamarila... u redu, u redu. Odmah dolazim.« Obratila se svojoj sestri. »Nazvala je školska bolničarka. Kaže da je Madison bolesna. Iskreno rečeno, oni klince šalju kući čim počnu šmrcati.«

Opet me je zagrlila, a njezina dijamantna naušnica ogrebla me po obrazu. »Moramo se naći na ručku da normalno porazgovaramo. Nazovi me!«

Kad su Hillary i njezina sestra pohitale prema dizalu, ugledala sam narukvicu od platine na stolici u svlačionici. Pokupila sam je i požurila da sustignem Hillary. Htjela sam je zovnuti, a onda sam čula njezine riječi. »Sirotica«, rekla je sestri, ne skrivajući sažaljenje. »On je dobio kuću, aute, sve...«

»Zaista? Nije bila na sudu?«

»Strašno je propala.« Hillary je slegnula ramenima.

Kao da sam naletjela na nevidljivi zid.

Gledala sam za njom dok je nestajala u daljini. Kad je pritisnula gumb da pozove dizalo, vratila sam se pospremiti svlačionicu kojom se ona bila koristila. Ali, prvo sam na ruku stavila narukvicu od platine.

Pred kraj našeg braka Richard i ja organizirali smo koktel-zabavu u našem domu. Tada sam zadnji put vidjela Hillary. Večer je nervozno započela, zbog toga što dostava nije došla na vrijeme. Richard je bio živčan, zbog njih, zbog mene — jer ih nisam nazvala jedan sat ranije, zbog situacije, a ipak je stajao za improviziranim šankom u našem dnevnom boravku, vješto pripremljao martinije i džin s tonikom, i glasno se smijao kad mu je jedan partner dao napojnicu od dvadeset dolara. Muvala sam se oko gostiju i tiho se ispričavala zbog nekvalitetnog sira na pladnjevima, obećavajući da ubrzo stižu dobra jela.

»Draga? Možeš li iz podruma donijeti nekoliko butelja vina Raveneau, berba 2009.?« doviknuo mi je Richard. »Prošli tjedan naručio sam jedan sanduk. Nalaze se na srednjoj polici u hladnjaku za vino.«

Ukočila sam se, kao da svi zure u mene. Hillary je stajala za šankom. Zacijelo je ona bila zatražila vino, zbog toga što je to njezina omiljena berba.

Sjećam se da sam, kao u usporenom filmu, pošla u podrum odgađajući trenutak kad ću Richardu, pred svim njegovim prijateljima i poslovnim suradnicima, reći ono što sam već znala: u našem podrumu nema vina Raveneau.

Sljedećih sat i nešto više vremena posluživala sam neku baku, kojoj je trebala nova odjeća za krštenje njezina kumčeta, a zatim sam birala odjeću ženi koja će krstariti do Aljaske. Osjećala sam se kao

vreća mokrog pijeska, utrnula je iskra nade koja je zasjala kad sam pomagala Nancy.

Prvo sam ugledala Hillary, a zatim začula njezin glas.

»Vanessa!« viknula je. »Tako mi se drago što si i dalje ovdje. Molim te, reci mi, jeste li pronašli...«

Ušutjela je ugledavši narukvicu na mom zapešću.

Brzo sam svukla narukvicu. »Nisam... nisam je htjela ostaviti na odjelu za izgubljene stvari... znala sam da ćeš se vratiti, u suprotnom bih te nazvala.«

Hillary se razvedrila. Povjerovala mi je, ili je barem htjela povjerovati.

»Je li sve u redu s tvojom kćeri?«

Hillary je kimnula. »Mislim da je mala zabušantica htjela pobjeći s matematike.« Hihotala se navlačeći debelu narukvicu od platine. »Spasila si me. Dobila sam je prije tjedan dana od Georgea za rođendan. Možeš li zamisliti što bi bilo kad bih mu morala reći da sam je izgubila? Htio bi se razvesti...«

Zajapurila se i pogledala na drugu stranu. Prisjetila sam se da Hillary nikad nije bila neljubazna. Na početku našeg braka, katkad bi me nasmijavala.

»Kako je George?«

»Posao, posao! Znaš kako je.«

Zašutjela je.

»Jesi li u zadnje vrijeme vidjela Richarda?« Htjela sam zvučati bezbrižno, ali nisam uspjela. Moja glad za informacijama o njemu vidjela se izdaleka.

»O, tu i tamo.«

Pričekala sam, ali bilo je jasno da mi ništa neće reći.

»Pa! Želiš li isprobati onu haljinu?«

»Trebala bih poći. Vidimo se drugi put, draga.« Shvatila sam da se nećemo vidjeti. Hillary se očajnički ponadala da to što je vidjela ispred sebe — oštećeni gumb na dvije godine staroj haljini Chanel, frizura iz kućne radinosti — nije zarazno.

Na brzinu me je zagrlila i krenula, a zatim je zastala.

»Da sam na tvom mjestu...« Namrštila se razmišljajući što će reći. Odlučila je. »Pa, vjerojatno bih htjela znati.«

»Richard je zaručen.« Njezin glas kao da je dolazio iz velike udaljenosti. »Žao mi je... Pomislila sam da možda nisi saznala, a čini se...«

Zujanje u glavi nadjačalo je njezine riječi. Kimnula sam i povukla se.

Richard je zaručen. Moj muž ipak će ju oženiti.

Došla sam u svlačionicu, naslonila se na zid i spuznula na pod. Tapison me je grebao po bedrima, a haljina se zadigla na koljenima. Zagnjurila sam lice u dlanove i zaplakala.

TREĆE POGLAVLJE

POKRAJ STARE CRKVE od opeke, u kojoj se nalazi centar za predškolski odgoj, nalaze se tri nadgrobna kamena s početka dvadesetog stoljeća, izlizani od godina i skriveni iza stabala. Na drugoj strani crkve je maleno dječje igralište s pješčanicom i žuto-plavom penjalicom. Simboli života i smrti okružuju crkvu, u kojoj je održano bezbroj službi s jednim i drugim povodom.

Na jednom nadgrobnom kamenu uklesano je ime Elizabeth Knapp. Umrla je s dvadesetak godina, a njezin je grob podalje od druga dva. Nellie je, kao i uvijek, išla duljim putem kroz kvart kako bi izbjegla maleno groblje. A ipak je razmišljala o toj mladoj ženi.

Možda je prerano umrla zbog bolesti ili na porođaju. Ili je bila riječ o nesretnom slučaju.

Je li bila udana? Je li imala djecu?

Lišće je šuštalalo na vjetru kad je Nellie odložila torbu kako bi otključala lokot na ogradi dječjeg igrališta. Nije upamtila je li Elizabeth imala dvadeset šest ili dvadeset sedam godina. Taj detalj sada ju je mučio.

Pošla je prema groblju kako bi provjerila, ali crkveno zvono oglasilo se osam puta, duboki, svečani tonovi odjekivali su naokolo

i podsjetili je da će njezin sastanak započeti za petnaest minuta. Oblak je zakrio sunce i naglo je zahladnjelo.

Nellie je za sobom čvrsto zatvorila kapiju i navukla zaštitno platno na pješčaniku, kako bi bio pripravan da se djeca u njemu igraju. Nalet vjetra zadigao je platno. Pokušala je namjestiti platno, a zatim je dovušla glomaznu lončanicu kako bi ga učvrstila.

Pohitala je u zgradu i spustila se u podrum, u kojem se održava predškolska nastava. Nanjušila je miris svježije skuhanе kave i shvatila je da je ravnateljica Linda već došla. Nellie bi uvijek prije Lindina dolaska ostavila stvari u učionici. Međutim, danas je prošla pokraj prazne prostorije i krenula po hodniku prema žučkastom svjetlu u Lindinu uredu, osjetivši potrebu da ugleda poznato lice.

Nellie je ušla u ured i vidjela da nije skuhanа samo kava, već su posluženi i kolači. Linda je slagala papirnate ubruse pokraj šalica od stiropora. S urednom pundom u poslovnom kostimu, utegnuta remenom od krokodilske kože, uklopila bi se i na sastanku upravnog odbora. Linda se nije dotjerala samo zbog roditelja, ona je i na izletima obraćala pažnju na svoj izgled.

»Zar smo dobile kroasane s čokoladom?«

»Od Deana i DeLuce«, rekla je Linda. »Slobodno uzmi.«

Nellie je gundala. Jutros je na vagi zamijetila da prije vjenčanja treba smršaviti još tri, zapravo četiri kilograma.

»Hajde«, nutkala ju je Linda. »Imam dovoljno kolača za roditelje.«

»Oni žive na Upper East Sideu«, našalila se Nellie. »Nitko od njih ne konzumira šećer.« Nellie je opet pogledala pladanj. »Možda samo polovicu.« Plastičnim nožem je prerezala kroasan.

Gricnula je kroasan i vratila se u svoj razred. Učionica je neugledna, ali je prostrana, s velikim prozorima kroz koje ulazi prirodno svjetlo. Na mekom tapisonu obrubljenom uzrokom sa slovima sjede djeca iz njezine grupe kad se pričaju priče. U kuhinji nose malene kuharske kape i lupaju loncima i tavama, a u kutu za presvlačenje imaju svakojake odore, od liječničkih kuta do haljinica za balerine i kaciga za astronaute.

Majka je jednom upitala Nellie zbog čega nije htjela raditi kao »prava« nastavnica i nije shvatila zbog čega je njezino pitanje uvrijedilo Nellie.

Osjećaj kad drži malene, debeljuškaste ručice, trenutak kad dijete razazna slovo na stranici, prvi put pročita neku riječ i s čuđenjem pogleda Nellie, začudnost s kojom djeca tumače svijet — kako objasniti da je to neprocjenjivo?

Oduvijek je znala da želi poučavati, kao što neka djeca osjećaju da će biti pisci ili umjetnici.

Nellie je oblizala mrljicu maslaca na prstu i iz torbe izvadila rokovnik i »izvještajne kartice« koje će podijeliti roditeljima. Oni godišnje plaćaju 32.000 dolara kako bi njihova djeca ovdje provodila nekoliko sati dnevno, a Porterovi, koji su poslali link za indijanski šator, nisu jedini koji imaju svoje prohtjeve. Nellie svaki tjedan prima e-milove, recimo Levineovi žele dodatne tablice za nadarenu malu Reese. U školskom imeniku navedeni su telefonski brojevi odgajateljica za hitne slučajeve, ali neki ih roditelji koriste po svom nahodanju. Nellie su jednom nazvali u pet ujutro, zbog toga što je Bennett povraćao te noći, a njegovu je majku zanimalo što je prethodnog dana pojeo u školi.

Neočekivana zvonjava u mraku nagnala je Nellie da upali sva svjetla u sobi, premda je nakon toga shvatila da je poziv bio bezazlen. Nervozu je umirila preslagujući odjeću u ormaru i ladicama.

»Kakva predstava«, rekla je Sam, njezina cimerica kad joj je Nellie prepričala taj događaj. »Zbog čega prije spavanja ne isključiš telefon?«

»Dobra zamisao«, slagala je Nellie, jer je znala da to nikad neće učiniti. Isto tako, nikad ne sluša muziku kad trči ili odlazi na posao. I nikad se noću sama ne vraća kući.

Ako joj prijeti opasnost, ona želi biti potpuno pozorna.

Nellie je za stolom zapisala završne bilješke, a zatim je začula kucanje na vratima. Došli su Porterovi, on u prugastom tamno-plavom odijelu, a ona u crvenoj haljini. Doimali su se kao da su krenuli na koncert simfonijskog orkestra.

»Dobro došli«, rekla je kad su joj pristupili i rukovali se. »Molim vas, sjednite.« Suspregnula je smiješak dok su se mučili da sjednu na dječje stolce poredane oko stola s kolačima. I Nellie je sjela, ali ona je navikla sjediti na dječjim stolicima.

»Dakle, kao što vam je poznato, Jona je krasan dječak«, rekla je. Uvijek je sastanke s roditeljima započinjala u prisnom tonu, premda je Jona zaista bio krasan dječak. Na zidovima svoje sobe još uvijek drži crteže omiljenih učenika, a među njima je Jonin crtež na kojem je prikazana u mornarskom kostimu.

»Jeste li zamijetili kako drži olovku?« upitala je gospođa Porter, koja je iz torbice izvadila notes i olovku.

»Pa, nisam...«

»Uvrće šaku«, rekao je gospodin Porter. Uzeo je olovku svoje supruge. »Vidite da savija šaku? Što mislite, trebamo li ga poslati na radnu terapiju?«

»Pa, on ima samo tri i pol godine.«

»Tri godine i devet mjeseci«, ispravila ju je gospođa Porter.

»Točno«, rekla je Nellie. »Mnoga djeca nemaju razvijene složene motoričke radnje u dobi...«

»Vi ste s Floride, zar ne?« upitao je gospodin Porter.

Nellie je žmirkala. »Kako ste... ispričavam se, zbog čega to pitate?« Uvjeren je da Porterovima nije rekla odakle je. Uvijek obraća pozornost na to da ne govori previše o svojoj prošlosti.

Nije teško izbjegavati ta pitanja kad svladate trikove. Kad te netko upita o tvom djetinjstvu, govoriš im o kućici na stablu koju je otac sagradio za tebe i crnoj mački koja je umislila da je pas pa bi sjedila i moljakala kolačić. Ako se pojavi kolegica, govoriš o nogometnoj momčadi koja nije pretrpjela poraz ove sezone, o honorarnom poslu u restoranu studentskog doma, kako si jednom umalo izazvala požar kad si ostavila uključen toster dok si čistila blagovaonicu. Pričaš zabavne, duge priče, kako bi odvratila pozornost od činjenice da im zapravo ništa nisi rekla. Izbjegavaš pojedinosti po kojima bi se isticala u gomili. Nećeš reći kad si točno diplomirala. Lagat ćeš, ali samo kad je nužno i neizbježno.

»Pa, ovdje u New Yorku je drugačije«, rekao je gospodin Porter. Nellie ga je gledala u oči. On je vjerojatno petnaestak godina stariji od nje, a po naglasku je shvatila da je rođen na Manhattanu. Do sada se nisu mogli nigdje susresti. Kako je saznao?

»Ne želimo da Jona zaostane«, rekao je gospodin Porter. Zavalo se na stolcu i umalo izgubio ravnotežu.

»Moj suprug vam želi reći«, rekla je gospođa Porter, »da ćemo na jesen aplicirati za dječji vrtić. Zanimaju nas samo najbolje škole.«

»Shvaćam.« Nellie se pribrala. »Pa, to je u svakom slučaju vaša odluka, ali možda biste mogli pričekati jednu godinu.« Znala je da Jona već pohađa nastavu kineskog jezika, karate i muzički odgoj. Ovaj tjedan dvaput je zamijetila da zijeva i trlja pospane oči. Dok je ovdje, barem ima vremena graditi kule u pijesku i slagati kocke.

»Htjela bih vam reći što se dogodilo kad je jedan učenik iz njegova razreda zaboravio donijeti užinu«, rekla je Nellie. »Jona je s njim podijelio svoju užinu, a po tome možete vidjeti njegovu empatiju i dobrotu...«

Zašutjela je jer je zazvonio mobitel gospodina Portera.

»Da, da«, rekao je odlučno gledajući Nellie u oči.

Do sada ga je dvaput susrela, na zabavi za roditelje i na roditeljskom sastanku prošle jeseni. Nije zurio u nju niti je zamijetila da se čudno ponašao.

Gospodin Porter mahnuo je rukom, pokazavši joj neka nastavi govoriti. Tko ga je nazvao?

»Ocjenjujete li redovito djecu?« upitala je gospođa Porter.

»Molim?«

Gospođa Porter se osmjehnula, a Nellie je zamijetila da se boja njezina ruža točno poklapa s bojom haljine. »U školi Smith ocjenjuju. Svaki kvartal. Spremnost za učenje, manje skupine za pripreme učenja čitanja organizirane po sposobnostima, početne vježbe iz računanja...«

Računanja? »Da, ocjenjujem djecu.« Nellie se uspravila na stolcu.

»Nemojte me zafrkavati«, rekao je gospodin Porter u mobitel. Opet je pogledala u njega.

»Ne pripremamo ih za računanje... već, hm... za osnovne vještine kao što su brojenje i prepoznavanje slova«, rekla je Nellie. »Ako pogledate izvještajnu karticu, vidjet ćete... imam određene skupine.«

Štjeli su dok je gospođa Porter čitala Nelline bilješke.

»Reci Sandy neka to obavi. Nemojte izgubiti izvještaj.« Gospodin Porter je prekinuo vezu i odmahnuo glavom. »Jesmo li gotovi?«

»Pa«, rekla je gospođa Porter Nellie, »sigurno imate mnogo obaveza.«

Nellie se usiljeno osmjehnula. *Da*, htjela je reći. *Imam mnogo obaveza. Jučer sam ribala tapison jer je jedno dijete prolilo čokoladno mlijeko. Kupila sam dekiću kako bi se vaš preopterećeni sinčić mogao odmoriti. Ovaj tjedan triput sam radila u noćnoj smjeni u restoranu, u kojem radim kao konobarica, zbog toga što ne mogu živjeti od plaće koju ovdje dobivam — a ipak svako jutro dolazim ovamo orna da se bavim vašom djecom.*

Krenula je u Lindin ured da pojede ostatak kroasana kad je začula gromki glas gospodina Portera. »Zaboravio sam sako.« Vratio se u njezinu učionicu i uzeo sako, koji je ostavio na naslonu malene stolice.

»Zbog čega ste rekli da sam s Floride?« upitala je Nellie.

On je slegnuo ramenima. »Moja nećakinja je ondje studirala, na Sveučilištu Grant. Čini mi se da je netko rekao kako ste i vi ondje studirali.«

Ta informacija nije navedena u njezinoj biografiji objavljennoj na internetskoj stranici njihove škole. Ona ne posjeduje nijedan predmet s oznakom svog fakulteta, ni dres ni privjesak za ključeve.

Vjerojatno je Linda pokazala njezin dosje Porterovima, a oni su od onih roditelja koje bi to zanimalo, pomislila je Nellie.

A ipak, pažljivo ga je pogledala, zamišljajući kako bi izgledala njegova nećakinja. Ne sjeća se da je studirala s curom koja se preziva Porter. Ali to ne znači da ta djevojka nije na nastavi sjedila iza nje ili pokušala da se ugura u njezinu sestrinsku grupu.

»Pa, ubrzo će početi sljedeći sastanak s roditeljima...«

Pogledao je naokolo u praznom hodniku i zatim rekao: »Naravno. Vidimo se na završetku godine.« Zviždukao je dok se udaljavao hodnikom. Nellie je gledala za njim kad je otvorio vrata i izašao van.

Richard je vrlo rijetko govorio o bivšoj supruzi, pa je Nellie vrlo malo znala o njoj: i dalje živi u New Yorku, on je upoznao Nellie ubrzo nakon njihova razvoda, zgodna je, ima dugu tamnu kosu i usko lice — Nellie je tražila informacije s pomoću Googlea i pro našla njezinu mutnu fotografiju na nekoj dobrotvornoj zabavi.

I uvijek je kasnila, a ta njezina navika živcirala je Richarda.

Nellie je pretrčala zadnju ulicu do talijanskog restorana, a već je požalila zbog toga što je popila dvije čaše bijelog vina s odgajateljicama trećeg i četvrtog razreda kao nagradu što je preživjela sastanak s roditeljima. Razmjenjivale su ratne priče: Marine je proglašena pobjednicom, a njezina je grupa pokraj Nelline, zbog toga što su roditelji poslali zamjenu da ih zastupa na sastanku, a oni su loše govorili engleski.

Nellie je izgubila pojam o vremenu, a na sat na zaslonu svog mobitela pogledala je tek kad je pošla u zahod. Na izlasku iz zahoda umalo se zabila u neku ženu. »Ispričavam se!« refleksno je reagirala Nellie. Zakoračila je ustranu, ali je ispustila torbicu, iz koje su se njezine stvari rasule po podu. Žena je šutke prekoračila preko njezinih stvari i brzo ušla u zahod. (»Kako se to ponašate!«, htjela ju je ukoriti Nellie, nastavnica predškolskog odgoja, kad je kleknula uzeti novčanik i kozmetiku.)

U restoran je zakasnila jedanaest minuta. Povukla je teška staklena vrata, a šef sale je podigao pogled s knjige rezervacija u kožnom povezu. »Imam sastanak sa svojim zaručnikom«, zadihano je rekla.

Nellie je pogledala naokolo, a onda je ugledala Richarda, koji je ustao sa stolice u kutu restorana. Ima tanke bore oko očiju, a tamna kosa je prosijeda na sljepoočicama. Odmjerio ju je od glave do pete i veselo namignuo. Upitala se hoće li uvijek osjećati nervozu u želucu kad ga ugleda.

»Oprosti«, rekla je kad mu je prišla. Poljubio ju je i pridržao stolicu, a nju je zapahnuo miris sapuna od limuna.

»Sve u redu?«

Za sve druge to je formalno pitanje, ali Richard ju je gledao u oči. Nellie je svjesna da njega zaista zanima što će mu reći.

»Šašav dan«, rekla je Nellie i sjela s uzdahom. »Sastanci s roditeljima. Kad pođemo na taj sastanak zbog Richarda mlađeg, podsjeti me da zahvalim odgajateljicama.«

Zagladila je suknju, a Richard je iz kante s ledom uzeo butelju vina Verdicchio. Na stolu je upaljena svijeća, koja obasjava teški stolnjak oker boje.

»Za mene samo polovicu čaše. Nakon sastanka bila sam na piću s drugim odgajateljicama. Linda je čistila, kaže da je to nagrada za naše držanje u bitci.«

Richard se namrštio. »Trebao sam znati. Ne bih naručio cijelu butelju.« Mahnuo je konobaru, zapravo samo je pomaknuo kažiprst i naručio bocu vode San Pellegrino. »Ponekad patiš od glavobolje kad piješ po danu.«

Nasmiješila se. To je jedna od prvih informacija koju mu je rekla o sebi.

Sjedila je pokraj nekog vojnika na letu iz južne Floride nakon posjeta majci. Odmah nakon diplome preselila se na Manhattan kako bi započela novi život. Nikad se tamo ne bi vratila da njezina mama nije živa.

Prije polijetanja pristupila im je stjuardesa. »Jedan gospodin u prvom razredu želi vam ponuditi svoje sjedište«, rekla je mladom vojniku, koji je ustao i rekao: »Super!«

A onda se pojavio Richard. Razlabavio je kravatu, kao da je

imao naporan dan. Držao je čašu i kožnu aktovku. Pogledao je Nellie u oči i ljubazno se osmjehnuo.

»Vrlo ste ljubazni.«

»Sitnica«, rekao je Richard i sjeo pokraj nje.

Zatim su slušali obavijesti o sigurnosnim mjerama, a nakon toga avion je uzletio.

Nellie se čvrsto držala za rukohvat kad su naišli na turbulencije.

Iznenadila se začuvši dubok Richardov glas, koji joj je rekao na uho: »Kao kad si u autu i naletiš na rupu na cesti. Potpuno je bezopasno.«

»Shvaćam da je bezopasno.«

»A ipak ne pomaže. Možda će ovo pomoći.«

Ponudio joj je svoju čašu, a ona je zamijetila da ne nosi burmu. Premišljala se. »Katkad me muči glavobolja kad pijem po danu.«

Avionski motori su brujali, a ona je otpila piće.

»Popij do kraja. Naručit ću drugo... ili bi radije čašu vina?« Uпитno je izvio obrve, a ona je zamijetila polukružni ožiljak na njegovoj sljepoočici.

Kimnula je. »Hvala.« Ovo je prvi put da je suputnik u avionu želi utješiti, najčešće gledaju na drugu stranu ili listaju časopis, dok se ona muči kako bi suzbila strah od letenja.

»Shvaćam te, znaš«, rekao je. »Mene hvata panika kad ugledam krv.«

»Zaista?« Avion se stresao, a krila se nagnuše na lijevu stranu. Sklopila je oči i progutala slinu.

»Ispričat ću ti, ali moraš mi obećati da me zbog toga nećeš prezirati.«

Opet je kimnula jer je htjela slušati njegov milozvučan glas.

»Dakle, prije nekoliko godina jedan kolega se onesvijestio i udario glavom u rub stola usred poslovnog sastanka... Čini mi se da je imao nizak tlak. Ili je sastanak uprave bio tako dosadan da je pao u komu.«

Nellie je otvorila oči i nasmijala se. Ne sjeća se kad se zadnji put nasmijala u avionu.

»Svima sam rekao neka se odmaknu te sam uzeo stolicu i pomogao tom tipu da sjedne. Povikao sam neka netko donese vode, a onda sam ugledao krv. Odjednom me je obuzela vrtoglavica, kao da ću se i ja onesvijestiti. Umalo sam odgurnuo ozlijeđenog tipa iz stolice kako bih sjeo, a onda su svi zaboravili na njega pokušavajući meni pomoći.«

Avion se izravnao. Začuli su prigušenu zvučnu najavu, a stjuardesa je hodala između sjedišta nudeći putnicima slušalice. Nellie je otpustila stisak na rukohvatu i pogledala Richarda, koji se cerekao.

»Preživjela si, prošli smo kroz oblake. Ostatak leta trebao bi glatko proteći.«

»Hvala. Na piću i priči... Uspio si zadržati svoje muško držanje, bez obzira na nesvjesticu.«

Nakon dva sata Richard je govorio Nellie kako radi kao menadžer u jednom fondu za ograničavanje rizičnih ulaganja i rekao da je od malih nogu slab na odgajateljice, otkad mu je jedna odgajateljica pomogla da svlada izgovor slova r: »Zbog nje ti se nisam predstavio kao Wichawd.« Upitala ga je ima li obitelj u New Yorku, a on je odmahnuo glavom. »Samo stariju sestru, koja živi u Bostonu. Roditelji su umrli prije mnogo godina.« Sklopio je ruke i pognuo glavu. »Prometna nesreća.«

Šutjeli su, a zatim je stjuardesa rekla putnicima neka sklope pomične pladnjeve i usprave sjedišta.

»Podnijet ćeš slijetanje?«

»Ako mi ispričaš još jednu priču i pomogneš mi«, rekla je Nellie.

»Hmmm. Ne mogu se odmah sjetiti. Kako bi bilo da mi daš broj telefona da te nazovem kad smislim novu priču?«

Iz sakoa je izvadio nalivpero, ona se sagnula kako bi na ubrusu zapisala broj mobitela, a duga plava kosa zakrila joj je lice.

Richard ju je pomilovao po kosi i zataknuo pramen iza njezina uha. »Predivna je. Nemoj se nikad ošišati.«